

**РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН**

**САБИНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН**

**СОВЕТ САТЫШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

422070, Республика Татарстан, Сабинский район,
С.Сатышево, ул. Советская, 24
тел. (8262) 48-3-31

e-mail: Sat.sab@tatar.ru

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ**

**САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ**

**САТЫШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

422070, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Сатыш авылы, Совет урамы, 24 йорт
тел. (8262) 48-3-31

РЕШЕНИЕ

25.01.2021

КАРАР

№1

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле
үзидарә турында» 28.07.2004 ел, 45-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы,
«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ
Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында 25.06.2013 елгы
№50-ЗРТ Татарстан Республикасы Кодексы һәм Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының 06.04.2012 ел, № 516-р күрсәтмәсен исәпкә алып, Саба
муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советы

Карап қылды:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Сатыш авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советының «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарын;
  - Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советының «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына
үзгәрешләр керту турында 13.02.2013 ел №5 каарын;
  - Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советының «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына
үзгәрешләр керту турында 01.06.2013 ел №18 каарын;
  - Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советының «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына
үзгәрешләр керту турында 01.02.2016 ел №7 каарын;
  - Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советының «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына
үзгәрешләр керту турында 05.06.2017 ел №11 каарын;

- Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 15.09.2017 ел №20 каарын;

- Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеке Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 08.11.2018 ел №28 каарын;

- Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеке Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 16.04.2019 ел №10 каарын;

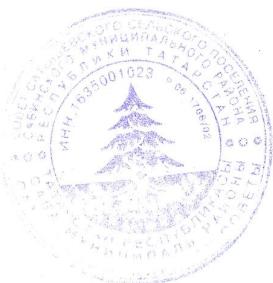
- Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеке Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында» 01.06.2012 елгы 12 нче номерлы каарына үзгәрешләр керту түрүнда 17.02.2020 ел №4 каарын үз көчен югалткан дип санарага.

3. Элеге каарарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнән мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.

4. Элеге каарар кабул ителгән көннән үз көченә керә.

Сатыш авыл жирлеке башлыгы

Ф.Ф.Шафигуллин

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Сатыш авыл жирлеге
Советының 25.01.2021 ел, № 1 карары
белән расланган

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Сатыш авыл жирлегендә Муниципаль хезмәт турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районның Сатыш авыл жирлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне җайга сала, шулай ук федераль, республика законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт ўту шартларын һәм жирлектәге муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий хәлен (статусын) билгели.

1.2. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.3. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы - «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районның Сатыш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке (алга таба – текст буенча-авыл жирлеге), аның исеменнән яллаучы вәкиле (эш бирүче).

1.4. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) булып жирлек башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе, сайлау комиссиясе рәисе яки яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат торырга мөмкин.

1.5. Жирлектә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, 25.06.2013 №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексы, Татарстан Республикасының башка законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.6. Муниципаль хезмәткәр -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

1.7. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләре эшчәнлеген техник тәэммин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмиләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

1.8. Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба-муниципаль хезмәткәр) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнары гамәлдә булуы кагыла.

2. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары.

2.1. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып тора:

- 1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлеге;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнарың муниципаль хезмәткә тигез үтеп керүे һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узуның тигез шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиональлеге һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрықтылығы;
- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәnlеге турында мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә карата төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якландырылышы;
- 9) үз вазыйфаи бурыйчларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылығы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш эшчәnlеге.

3.Муниципаль хезмәтне финанслау.

3.1. Муниципаль хезмәтне финанслау, әгәр Федераль Законда, Татарстан Республикасы законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирлекнең жирле бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары.

4.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, жирле үзидарә органы, жирлекнең сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфанды биләп торучы затның вәкаләтләрен үтәүне тәэмин иту буенча билгеләнгән даирәдә төзелә торган вазыйфа.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

4.3. Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

4.4. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алыш барыла.

4.5. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан тәшереп калдырыла.

4.6. Муниципаль хезмәткәр үлгән (вафат) яисә муниципаль хезмәткәрнең хәбәрсез югалган дип танылган яисә законлы көченә көргән суд карары белән аның вафаты дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр үлем (һәлак булу) көннәннән яки суд карары законлы көченә көргән көннән соң килгән көндә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан тәшереп калдырыла.

4.7. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

5.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү.

5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

5.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының чагыштырмасы муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнә.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары.

6.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри әзерлеге дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен курсәтә.

6.2. Татарстан Республикасы законы белән муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары билгеләнгән, шулай ук аларны бирү тәртибе, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклау тәртибе билгеләнгән.

6.3. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукий акт белән җирле үзидарә органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан бирелә.

6.4. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

7.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы(әш бирүче) вәкиленең тиешле каары булган очракта – белгечлек, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

7.2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен тубәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һәнәри белем дәрәжәсенә: югары, төп һәм әйдәп баручы вазыйфалар төркеме өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һәнәри белем-вазыйфаларның өлкән һәм кече төркеме өчен;
2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына;
муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажы дүрт елдан да ким булмаган;
муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-бер елдан да ким булмаган
муниципаль хезмәт стажы яки белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

7.3. Муниципаль хезмәт стажына яисә әйдәп баручы, өлкән һәм кече төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү юнәлеше буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнми.

7.4. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтeneң башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

7.5. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгендә өлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем алу документын һәм (яисә) өлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң өлеге белгечлек буенча эш чоры кертелә.

7.7. Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеге, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләгендә қурсателгән стажга граждан (муниципаль хезмәткәр) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө белемнәр һәм күнекмәләр, аларга югары дәрәҗәдәге һәнәри белем турында документ алғаннан соң, муниципаль хезмәткәрнең (муниципаль хезмәткәр) эш вакыты кертелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

7.8. Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

8. Муниципаль хезмәткәр.

8.1. Муниципаль хезмәткәр -федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата тоту өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

8.2. Жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәэмин иту буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

9. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары һәм бурычлары, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр һәм тыюлар.

9.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең төп хокуклары һәм бурычлары, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр һәм тыюлар «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 02.03.2007 ел, №25-ФЗ Федераль закон, 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, шулай ук өлеге Нигезләмә белән билгеләнгән.

9.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш би्रүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

9.3. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турында һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган түләтүләр йәкләнә.

9.4. Муниципаль хезмәткәр 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очракларда ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

9.5. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне, тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләрне куллану 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ

Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 33 18 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль хезмәткәрнең коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә бушлай катнашуы.

10.1. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашуы 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

11. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу.

11.1. Муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүнең теләсә нинди мөмкинлеген булдырмау буенча чараплар күрергә тиеш.

11.2. Муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары нигезендә яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр каршылыгы яки аның барлыкка килү мөмкинлеге түрында хәбәр итәргә тиеш.

11.3. Яллаучы вәкиле (эш бирүче), әгәр Аңа муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерә ала торган шәхси қызықсынучанлык барлыкка килү түрында мәгълүм булса, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чараплар күрергә тиеш.

11.4. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу мәнфәгатьләр каршылыгын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазифаи яки хезмәт вазыйфасын үзгәртү, хәтта аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән һәм (яки) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүгә сәбәп булган табыштан читләштерүгә кадәр булырга мөмкин.

11.5. Муниципаль хезмәткәр ялаучы мәнфәгатьләр конфликтын кисәту һәм жайга салу курсәтелгән затны Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда һәм тәртиптә бүләп бирү яисә үз-үзләрен тоту юлы белән гамәлгә ашырыла.

11.6. Мәнфәгатьләр конфликтын ялаучы муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чарапларын кабул итү Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль хезмәткәрне әштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

12. Керемнәре, чыгымнары, мәлкәтләре һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрында мәгълүмат бирү.

12.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва итүче гражданнар, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрында белешмәләр бирергә тиеш. Курсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

12.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешлә исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары түрында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары түрында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре түрында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

12.3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәрене туры килүен тикшереп тору «Коррупциягә каршы тору түрында» Федераль законда һәм «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка

затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендеге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукый актларында, 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында каралган тәртиптә муниципаль хокукый актлар белән гамәлгә ашырыла.

12.4.Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар федераль законнар тарафыннан саклана торган һәм башка серләрне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

12.5.Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар фондларына иганә (взнослар) жыю өчен, шулай ук физик затларның керемнәре, чыгымнары, милке һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматлардан файдалану рәхсәт ителми.

12.6.Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки әлеге мәгълүматларны Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә җаваплы.

12.7.Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүмат бири, әгәр бу мәгълүматларны бири мәжбүри булган очракта, муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып санала.

12.8.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, Россия Федерациисенең норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә көргәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль закон һәм Россия Федерациисенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурыйчларны үтәү турындагы таләпләрне үтәү Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12.9.Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнарга, әлеге вазыйфаларны биләүче (ир белән хатын) һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чарапарын уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Россия Федерациисенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә жибәрелә.

12.10.Татарстан Республикасы дәүләт органы (дәүләт органы бүлекчәсе йә курсәтелгән органның коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен җаваплы вазыйфаи заты), тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның, шулай ук аларның хатыннарының (ирләренең) һәм

балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торуны гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

13. Муниципаль хезмәткә керү.

13.1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белуче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр сыйфатында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар керергә хокуклы.

13.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә; шулай ук аны узганда женес, раса, милләт, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, инануларга, жәмәгать берләшмәләренә карауга, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һәнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр, яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

13.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 19 статьясында күрсәтелгән документларны тапшыра.

13.4. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

13.5. Тикшерү барышында 13.4 пунктта каралган гражданың муниципаль хезмәткә керүенә комачаулык итүче шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән гражданга муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбер ителә.

13.6. Гражданың муниципаль хезмәткә керүе, хезмәт килешүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләну нәтижәсендә, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

13.7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына керүче граждан контракт төзи. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контракт төзү һәм өзелү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасына билгеләнә торган зат белән контрактның типовой формасы 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән.

13.8. Гражданың муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең акты белән рәсмиләштерелә.

13.9. Муниципаль хезмәткә кергәндә эшкә алучы вәкиле (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр хезмәт килешүенең яклары булып тора.

13.10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын биру тәртибе һәм формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

14. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Конкурс

14.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төzelүгә конкурс булырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның һәнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

14.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны үткәру тәртибе аның шартларын, аны үткәру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләрне, шулай ук хезмәт килешүе проектын конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмычча бастыруны күздә тотарга тиеш. Муниципаль берәмлектә конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны һәм аны формалаштыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

14.3. Эш бирүче вәкиле (эш бирүче) хезмәт килешүе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

15. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

15.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

15.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпусткта яисә өч яше тулганчы бала карау буенча отпусткта булган хатын-кызылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер ел узгач кына мөмкин;

5) вакытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

15.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килүе яки туры килмәве турында карап чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү, шул исәптән вазыйфаларында аларны күтәру турында, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турында кинәшләр бирә ала. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш биругә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш биручегә) тапшырыла.

15.4. Аттестация нәтижәләре буенча эш бируче вәкиле (эш бируче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге үңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасында тәшерү турында аттестация көненнән бер айдан да артык вакыт эчендә бүләкләү турында карап кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне ёстәмә һәнәри белем алу өчен жибәрү турында тәкъдимнәр бирә ала.

15.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасында тәшерелгән яки аның ризалыгыннан башка муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, эшкә алучы вәкиле (эш бируче), аттестация нәтижәләре белән расланган квалификация житәрлек булмау сәбәпле, аттестация узганинан соң, аны муниципаль хезмәттән азат итәргә мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганинан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яки аны әлгәе аттестация нәтижәләре буенча вазыйфада тәшерү рөхсәт ителми.

15.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

15.7. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәру турындагы нигезләмә муниципаль хокукий акт белән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәру турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 4 нче күшүмтасы нигезендә раслана.

16. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

16.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидарә органы житәкчесе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе рәисе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфай зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

16.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай инструкциясенә кертелә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш би्रүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә - эшкә алучы (эш би्रүче) вәкиленең тиешле муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килу-килмәүгә квалификация таләпләре;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген җайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен җаваплылыгы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының бурычлары һәм функцияләре һәм муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре;

3) муниципаль хезмәткәр идарә иту һәм башка карапларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә иту һәм башка караплар проектларын әзерләүдә катнашырга хокуклы яисә катнашырга бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча караплар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул иту тәртибе һәм сроклары;

6) шул ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үzlәренең вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле муниципаль хезмәткәрнең хезмәттәшлек иту процедуralары.

16.3. Вазыйфай инструкциянең нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә, атtestация үткәргәндә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планслаштырганда исәпкә алыша.

16.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясен үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торуга конкурс үткәргәндә яки муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына керткәндә, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә яки муниципаль хезмәткәрне бүләкләгәндә исәпкә алыша.

17. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүен өзу өчен нигезләр

17.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында Караплан хезмәт килешүен өзу өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бируче) вәкиле инициативасы буенча да өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшкә ирешү;

2) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату – Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә. Россия Федерациясе гражданының чит ил дәүләте территориясендә дайими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданының чит ил гражданына дайими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил гражданы, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

3) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында «Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү»;

4) дисквалификация рөвешендә администрив жәза куллану.

17.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшкә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнен муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артық рөхсәт ителми.

18. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

18.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан(алга таба – вазыйфаи оклад), шулай ук 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган (алга таба – өстәмә түләүләр) акчалата керем рөвешендә башкарыла.

18.2. Муниципаль хокукий актларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук тубәндәге өстәмә түләүләр каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләүләре;

2) төп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәру, хокукий актлар проектларын өзөрләү һәм редакцияләү, югары юридик белемгә ия булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) көргөн муниципаль хезмәткәрләргә айлык түләү;

3) фәннәр кандидатының профилье гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторы гыйльми дәрәҗәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи окладка айлык өстәмә.

18.3. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкил итуче белешмәләр белән эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

18.4. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын мәстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

19. Муниципаль хезмәткәр ялы

19.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата түләвен саклап калып, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

19.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле ялдан һәм өстәмә түләүле яллардан тора.

19.3. Еллык төп түләүле ял муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамында бирелә.

19.4. Ел саен түләүле өстәмә отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен, шулай ук федераль законнарда һәм 25.06.2013 елгы №50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле ял дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Ел саен үткәрелә торган төп түләүле ял һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен түләнә торган өстәмә ялның гомуми озынлығы 40 календарь көннән артмаска тиеш. Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле ял бирелә. Хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле ял ел саен

бирелә торган төп түләүле ялның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен ёстәмә түләүле ялның өлөгө өлешендә каралган гомуми озынлығыннан тыш бирелә.

19.5. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган ял өлешләп бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) белән килешенеп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы ял өлеше бирелергә мөмкин.

19.6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) карапы белән, акчалата түләүне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

19.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата түләүне саклап калмыйча ял бирелә.

20. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

20.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурыйчларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэммин итә торган эш шартлары;

2) акчалата түләүне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуки;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте курсату;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэммин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларының үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэммин итү.;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурыйчларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәттә булган чорда яисә аннан туктаганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурыйчларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына, мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрнең һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурыйчларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклай.

20.2. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе юкка чыгуга йә жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

20.3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә ёстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

21. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

21.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурыйчларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәүләре өчен тубәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;

2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;

3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка кызыксындыру тәртибе.

21.2. Әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктында каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә бүләкләү өчен нигезләр булыш тора:

муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләрне үрнәк итеп үтәү;

- озак һәм мактауга лаек хезмәт;
- аерым әһәмияткә ия һәм катлаулы биремнәрне үтәү;
- юбилей даталары;
- хезмәттәге башка казанышлар.

Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи вәкаләтләрне үрнәк итеп үтәү аларны сыйфатлы һәм үз вакытында үтәүнә, ижади якын килүне һәм муниципаль берәмлекнәң жирле үзидарә органнары эшенең нәтиҗәлелеген тәэмин итә торган инициативы курсәтүнә аңлата.

Хезмәтнәң мактауга лаек булушы бүләкләү датасына дисциплинар жәза булмау белән билгеләнә.

Һәр конкрет очракта биремнәң мөһимлеге һәм катлаулылығы әлеге мәсьәләне хәл итү компетенциясенә кергән орган житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

22. Муниципаль хезмәткәрнәң дисциплинар жаваплылығы

22.1. Муниципаль хезмәткәрнәң үз гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурыйчларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (әш бирүче) вәкиле түбәндәгә дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәту;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятыкә юл күйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурыйчларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурыйчларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

22.3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм тәшерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

23. Муниципаль хезмәт стажы

23.1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлығы) кертелә торган эш чоры 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

24. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

24.1. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү шартлары «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

25. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

25.1. Жирпектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне эшкә алуучы вәкиленә (әш бирүчегә) керту;

3) муниципаль хезмәткә керүгө, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгө, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгө, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгө, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгө һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле Муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булганда), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт узган чорда хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматлар формалаштыру һәм әлеге белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (персональләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертугә конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә көргөндә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм 25.06.2013 елгы № 50-ТРЗ Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган кадрлар эшнәнең бүтән мәсьәләләрен хәл итү.

26. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

26.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

26.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат иткәндә аның шәхси эше җирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

26.3. Җирле үзидарә органын, муниципаль хезмәткәр вазыйфасын биләгән җирлекнең сайлау комиссиясе юкка чыкканда, аның шәхси эше, аларга җирле үзидарәнең юкка чыккан органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе функцияләре тапшырылган, яисә аларның хокукий дәвамчылары тапшырылган җирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә саклауга тапшырыла.

26.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

27. Муниципаль хезмәтне үстерү программы

27.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерү программы белән тәэмин ителә.

28. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

28.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелә.